

USMERNENIE č. 1 k situácii ohľadom pandémie koronavírusu

V súvislosti s aktuálnou situáciou so šírením koronavírusu (2019-nCoV), vyhlásením mimoriadnej situácie a [usmernením](#) Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „usmernenie“) sa na národnú agentúru obraciate s otázkami, ako postupovať v tejto situácii pri realizácii projektov v oblasti mládeže. Usmernenie je platné do odvolania, pričom v súčasnosti nie je zrejmé, ako dlho môže platiť. Z tohto dôvodu Národná agentúra programu EÚ Erasmus+ pre oblasť mládeže a športu, ktorá administruje a implementuje aj program EÚ Európsky zbor solidarity (ďalej len „NA“) pripravila nasledujúce odporúčania.

Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že NA nemá žiadne kompetencie vyjadrovať sa k stupňu rizika nákazy alebo ohrozenia v jednotlivých krajinách, ani poskytnúť jednotné usmernenie pre prebiehajúce či plánované projekty, okrem zatiaľ týchto nižšie uvedených.

1. Interné usmernenia

NA dôrazne odporúča, aby každý príjemca grantu prijal interné opatrenia zamerané na riadenie rizík. Interné opatrenia by mali obsahovať aj informácie o tom, ako bude organizácia riešiť predčasné ukončenie projektu, ako požiadať o odklad projektu alebo aktivity, na koho sa majú účastníci projektu v organizácii/ neformálnej skupine obrátiť.

2. Plánované projekty v blízkej budúcnosti

a) Z vyššie uvedeného usmernenia vyplýva, že až do okamihu zrušenia jeho platnosti nie je možné realizovať plánované mobility.

Odporúčame:

- komunikovať s prijímajúcimi/partnerskými organizáciami vzniknutú situáciu;
- informovať prideleného projektového koordinátora v NA o zmenách v realizácii projektu (napr. o zmenách v harmonograme, o zmenách v realizácii aktivít a pod.);
- tam, kde je to možné, zmeniť termín plánovaných mobilit;

UPOZORNENIE

V súčasnosti žiadna autorita, vrátane NA, nevie predpovedať, dokedy bude pretrvávať riziko nákazy koronavírusom. Z tohto dôvodu nie je možné odpovedať na otázky, na aké obdobie máte projekt presunúť.

Odporúčame:

- kontinuálne komunikujte so svojimi partnermi, keďže situácia v Európe je veľmi dynamická a mení sa každým dňom;
- v prípade, ak neplánujete predĺžiť trvanie zmluvy, zvolte si po dohode s partnermi neskorší termín z tých, čo pripadajú do úvahy;
- zabezpečte si taký spôsob dopravy a ubytovania, ktoré Vám v prípade potreby poskytnú najvýhodnejšie storno.

- v prípade, ak to bude nutné z dôvodu realizácie projektu a za predpokladu súhlasu partnerov s predĺžením doby realizácie projektu, požiadať NA o zmenu Dohody o grante.

b) Uznanie nákladov už vynaložených na projekty: NA bude uznávať po dobu platnosti usmernenia tieto náklady ako „vyššiu moc“. Aj v takom prípade je však povinnosťou príjemcu grantu postupovať v súlade s čl. II.15 Všeobecných zmluvných podmienok (t. j. informovať NA, prijať opatrenia na minimalizáciu škody atď.).

Uznanie nákladov zo strany NA bude prebiehať v rôznych modalitách:

- aktivity sa nebudú vôbec realizovať - vynaložené náklady (napr. cestovné, náklady na ubytovanie) v prípade uznania vyššej moci sa budú akceptovať vo výške reálnych nákladov (a to aj v prípade, ak takéto reálne náklady prevyšujú jednotkové náklady);
- aktivity sa presunú/projekt sa predĺži - náklady sa budú uznávať vo výške jednotkových súm ; v prípade potreby je možné vykonať povolené presuny medzi rozpočtovými kategóriami, podrobnosti o možných presunoch sú uvedené v Dohode o grante;
- celkový schválený grant však nie je možné prekročiť v žiadnom z uvedených prípadov.

Uznané výdavky v prípade zrušenej alebo presunutej aktivity:

- náklady na cestu;
- náklady na ubytovanie;
- náklady na poistenie;
- a iné náklady na služby (napr. náklady na lektorov a pod.);

3. Prebiehajúce mobility

a) Týkajúce sa hlavne mobilít v rámci programu EÚ Erasmus+, KA105 – Európska dobrovoľnícka služba, KA125 – Dobrovoľnícke aktivity a KA135 – Strategické projekty Európskej dobrovoľníckej služby, a týkajúce sa mobilít v rámci programu EÚ Európsky zbor solidarity, ESC11 - Dobrovoľnícke aktivity, ESC12 - Dobrovoľnícke partnerstvá a ESC21 - Stáže a umiestnenia.

Ako postupovať, ak sú účastníci už na mobilite: Je možné (ale nie nariadené), aby účastníci prerušili alebo predčasne ukončili mobilitu.

- V prípade predčasného návratu sú uznané nasledujúce výdavky (z dôvodu vyššej moci):
 - náklady na cestu (reálne náklady);
 - alikvotná časť individuálnej podpory;
 - organizačná podpora.

- V prípade prerušenia mobility sú uznateľné nasledujúce výdavky:
 - paušálne náklady na cestu;
 - v prípade individuálnej a organizačnej podpory zatiaľ NA čaká na vyjadrenie Európskej komisie.

b) Týkajúce sa hlavne mobility v rámci programu EÚ Erasmus+, KA105 - Mládežnícke výmeny, KA105 – Mobility pre pracovníkov s mládežou.

Ako postupovať v týchto prípadoch:

- v schválených projektoch slovenskou NA vznikli **akýmkoľvek** účastníkom cestovné náklady a nie je možné ich stornovať – povinnosťou príjemcu je preplatiť účastníkom náklady a uplatniť si ich v projekte prostredníctvom vyššej moci;
- v schválených projektoch inými NA ako slovenskou vznikli **slovenským** účastníkom cestovné náklady a nie je možné ich stornovať – povinnosťou vysielajúcej organizácie je preplatiť účastníkom náklady a uplatniť si ich voči koordinátorovi projektu prostredníctvom vyššej moci;
- (ak sa týka) v akýchkoľvek prípadoch z dôvodu vyššej moci vrátiť všetkým účastníkom tzv. „účastnícky/administratívny poplatok“;

V oboch prípadoch, by ste mali pomôcť dobrovoľníkom nájsť relevantné informácie ako môžu požiadať svoju domovskú krajinu o možnosť repatriácie. Pre aktuálne informácie sledujte [webové stránky](#) Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR.

4. Zmena zmluvy

a) Prijímateľ grantu môže požiadať o predĺženie trvania zmluvy aj nad rámec maximálnej doby, a to o maximálne 12 mesiacov, pričom však nesmie dĺžka trvania zmluvy prekročiť 36 mesiacov. Teda napr.:

- 12-mesačné projekty môžu požiadať o zmenu dĺžky trvania zmluvy až na 24 mesiacov;
- 24-mesačné projekty môžu požiadať o zmenu dĺžky trvania zmluvy až na 36 mesiacov;
- 36-mesačné projekty nemôžu požiadať o zmenu dĺžky trvania zmluvy;
- celková dĺžka projektu nesmie presiahnuť 36 mesiacov.

b) Prijímateľ musí požiadať NA o túto zmenu písomne prostredníctvom svojho projektového koordinátora. V žiadosti je potrebné uviesť okrem dôvodov aj číslo Dohody o grante.

c) Žiadosť o zmenu Dohody o grante (výhradne v súvislosti na situáciu vyplývajúcu z pandémie) bude akceptovaná jednostranným dodatkom.

d) So zmenou zmluvy musia súhlasiť všetci partneri projektu, preto si od nich vyžiadajte písomné stanovisko, napr. formou e-mailu.

5. Doklady požadované NA

NA je povinná vyžadovať od príjemcov doklady, ktoré preukazujú „vyššiu moc“ – okolnosti, ktoré znemožňujú alebo výrazne sťažujú plnenie zmluvy. Zároveň, na druhej strane, má každý príjemca grantu povinnosť tieto doklady poskytnúť NA.

6. Pozastavenie vykonávania akcie

V rámci postupu v rámci článku II.16 – Pozastavenie vykonávania akcie všeobecných zmluvných podmienok, je tento postup možný, ale neodporúčaný, a to z dôvodu, že v takom prípade nie je možné nárokovať si žiadnu finančnú podporu po dobu, kedy je realizácia projektu pozastavená. NA skôr odporúča, aby sa – tam, kde je to možné – využila možnosť predĺženia zmluvy, kedy je možné realizovať iné aktivity (využitie rôznych on-line nástrojov, konferenčných hovorov atď.). V tomto prípade je však potrebné predložiť písomnú a zdôvodnenú žiadosť NA.

7. Informačné nástroje programov IKT

Európska komisia v súčasnosti intenzívne pracuje na možnostiach evidovania zmien spojených s vyššou mocou v súvisiacich informačných nástrojoch IKT. NA Vám momentálne nevie poskytnúť informácie ako technicky vyriešiť napr. zmeny súvisiace s rozpočtom a pod.

Ďalší vývoj týkajúci sa koronavírusu prosím sledujte na oficiálnej internetovej stránke <https://www.korona.gov.sk/> alebo na internetovej stránke [Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky](#).